

Asia: VN/7901/2024

Hallituksen esityksen muotoon laadittu työryhmämietintö kuolinpesän sähköistä asiointia koskevaksi lainsäädännöksi

1. Laki kuolinpesän palvelualustasta

Lausuntonne:

Sahateollisuus ry pitää ehdotusta kuolinpesän palvelualustan perustamisesta kannatettavana. Palvelualustan tavoitteena on mahdollistaa kuolinpesän sähköinen asiointi laissa säädetyissä palveluissa, mikä tukee läheisen kuolemaan liittyvien asioiden sujuvampaa hoitamista.

Lain 1 §:n 2 momentissa ehdotetut asiakirjojen säilytyspalvelu sekä kuolinpesän osakasrekisteriin liittyvä sähköinen asiointipalvelu helpottavat kuolinpesän osakkaiden mahdollisuuksia hoitaa pesän asioita. Erityisesti asiakirjojen säilytyspalvelu voisi osaltaan sujuvoittaa myös sahateollisuuden yritysten asiointia kuolinpesien kanssa.

Sahateollisuus ry kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että kuolinpesän osakasrekisteriin tallennettavien tietojen luovutusta koskeva sääntely sekä muiden kuin kuolinpesän yhteyshenkilön yhteystietojen poistaminen rekisteristä perunkirjoituksen jälkeen rajoittavat palvelualustan käytännön hyötyjä merkittävästi.

2.1 Osakastietojen muodostaminen (4 §, ks. myös 5.1 Muut toteuttamisvaihtoehdot; Kuolinpesän osakasrekisterin tietojen muodostaminen)

Lausuntonne:

Sahateollisuus ry pitää tärkeänä, että kuolinpesän osakasrekisterin perustiedot voidaan muodostaa mahdollisimman automaattisesti ja hallinnollisesti kevyesti. Toimijan näkökulmasta olennaista on, että kuolinpesän osakkaat saadaan vaivattomasti ja luotettavasti selville.

Kuolinpesien tietojen ajantasaisuus voi merkittävästi sujuvoittaa pesän sisäisten asioiden hoitamista. Käytännön haasteena on kuitenkin se, että osakasrekisteristä puuttuvat muiden kuin kuolinpesän yhteyshenkilön yhteystiedot perunkirjoituksen jälkeen.

2.2 Rekisterin tietosisältö (5 §)

Lausuntonne:

Kuolinpesän osakasrekisteriin ehdotettu tietosisältö on kokonaisuutena arvioiden riittävä. Yhteystietojen osalta olisi kuitenkin perusteltua harkita sähköpostiosoitteen sisällyttämistä rekisterin tietosisältöön, sillä se edistäisi nykyaikaista ja sujuvaa asiointia.

2.3 Kuolinpesän ilmoittajan ja yhteyshenkilön vastuut ja velvollisuudet (8, 9 ja 15 §)

Lausuntonne:

-

2.4 Osakasrekisterin tietojen vakuuttaminen oikeaksi (11 ja 12 §, ks. myös 5.1 Muut toteuttamisvaihtoehdot; Osakasluettelon oikeaksi vakuuttaminen ennen ja jälkeen perunkirjoituksen)

Lausuntonne:

-

2.5 Osakasrekisterin tietojen julkinen luotettavuus (14 §, ks. myös 5.1 Muut toteuttamisvaihtoehdot; Kuolinpesän osakasrekisterin julkinen luotettavuus vakituisesti ulkomaille muuttaneiden osalta)

Lausuntonne:

-

2.6 Tietojen päivittäminen, säilyttäminen ja poistaminen (16 §, ks. myös 5.1 Muut toteuttamisvaihtoehdot; Kuolinpesän osakasrekisterin tietojen pysyvä säilyttäminen)

Lausuntonne:

-

2.7 Tietojen luovuttamisen edellytykset (17-32 §)

Lausuntonne:

Sahateollisuus ry pitää tärkeänä, että tieto kuolinpesän yhteyshenkilöstä on yleisesti saatavilla ilman erillisiä perusteluja. Ehdotettu tietojen luovutusta koskeva sääntely kuitenkin heikentää olennaisesti lakiesityksen käytännön toimivuutta.

Keskeinen ongelma liittyy siihen, että kuolinpesän osakasrekisteriin tallennettavia tietoja ei 17 §:n mukaan saa luovuttaa asiakkuuden hoitoa tai markkinointia varten sen jälkeen, kun rekisteriin on merkitty perukirjan toimittaminen perintökaaren 20 luvun 8 §:ssä tarkoitetulle viranomaiselle.

Lakiesityksen mukaan muiden kuin kuolinpesän yhteyshenkilön yhteystiedot säilytettäisiin osakasrekisterissä vain perunkirjoitukseen saakka. Käytännössä sahateollisuuden yritykset tarvitsevat kuolinpesän osakkaiden ajantasaisia yhteystietoja usein vasta perunkirjoituksen jälkeen, kun kuolinpesän viralliset osakkaat on lopullisesti selvitetty. Kuolinpesien päätöksenteossa edellytettävä yksimielisyys tarkoittaa lisäksi sitä, että toimenpiteet vaativat kaikkien osakkaiden allekirjoitukset. Tämän vuoksi olisi olennaista, että myös muiden osakkaiden yhteystiedot olisivat saatavilla perunkirjoituksen jälkeen.

2.8 Muut huomiot

Lausuntonne:

Ehdotetut lait kuolinpesän palvelualustasta ja kuolinpesän osakasrekisteristä eivät sellaisinaan ratkaise tilanteita, joissa kuolinpesän kanssa asioivien tahojen on saatava yhteys kaikkiin kuolinpesän osakkaisiin. Kuolinpesien osakkaiden yhteystietojen luovutukseen liittyvät ongelmat tulisi korjata osana lakiehdotusta, jotta muutoksilla saataisiin todellista hyötyä myös toimijoiden näkökulmasta.

3.1 Perintöveroilmoitus ja perukirja (25, 28, 29, 29 a §)

Lausuntonne:

-

3.2 Esitiedot (26 §)

Lausuntonne:

-

3.3 Muistiinpanot (28 b §)

Lausuntonne:

-

3.4 Muita ehdotuksia

Lausuntonne:

-

4. Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Lausuntonne:

-

5. Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 1 ja 13 §:n muuttamisesta

Lausuntonne:

-

6. Laki verotusmenettelystä annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Lausuntonne:

-

7. Laki perintökaaren 20 luvun muuttamisesta

Lausuntonne:

-

8. Laki ulosottokaaren muuttamisesta

Lausuntonne:

-

9. Laki tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuksistaan annetun lain muuttamisesta

Lausuntonne:

-

10. Pääasialliset vaikutukset

Lausuntonne vaikutusten arviointeihin:

-

11. Muut huomiot

Lausuntonne työryhmämietinnön muihin osioihin:

-

12. Yleiset huomiot työryhmämietinnöstä

Yleiset huomionne työryhmämietinnöstä:

-

Rajajärvi Jimi
Sahateollisuus ry